

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

ВИТЯГ З РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

26.06.2025 № 70/142-р/к

Справа № 5/03-68-25

м. Харків

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) в рамках здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції виявлено рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 29.01.2021 № 36, яким затверджено інформаційну картку адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи.

Проте, чинним законодавством України не надано повноваження виконавчим органам відповідних рад щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій, що не належать до комунальної власності, як і скасування такого.

Таким чином, дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи, визнано порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ зобов'язано припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції у двомісячний термін з дня отримання рішення.

Адміністративна колегія Відділення, розглянувши матеріали справи № 5/03-68-25 про порушення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом дев'ятим частини

другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств, та подання відділу досліджень і розслідувань в Сумській області від 13.06.2025 № 70-03/420-П з попередніми висновками у справі № 5/03-68-25,

ВСТАНОВИЛА:

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділенням до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено листа про надання інформації від 22.07.2024 № 70-02/2209е.
- (2) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 06.08.2024 № 01-23/3066 (вх. № 70-01/1962 від 06.08.2024) надано відповідь.
- (3) Відділенням до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено листа про надання інформації від 21.10.2024 № 70-02/3844е.
- (4) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 05.11.2024 № 01-23/4346 (вх. № 70-01/2898 від 11.11.2024) надано відповідь.
- (5) Відділенням до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено листа про надання інформації від 11.11.2024 № 70-02/4285е.
- (6) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 29.11.2024 № 01-25/4712 (вх. № 70-01/3151 від 02.12.2024) надано відповідь.
- (7) Листом від 30.01.2025 № 70-02/525е Відділенням ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ надіслані обов'язкові для розгляду рекомендації адміністративної колегії Відділення від 30.01.2025 № 70/11-рк/к про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (8) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 03.04.2025 № 01-23/623 (вх. № 70-01/1272 від 03.04.2025) повідомлено про стан розгляду рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 30.01.2025 № 70/11-рк/к.
- (9) У зв'язку з невиконанням у встановлений строк рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 30.01.2025 № 70/11-рк/к, розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 24.04.2025 № 70/83-рп/к розпочато розгляд справи № 5/03-68-25 за ознаками вчинення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.
- (10) Листом від 24.04.2025 № 70-02/2550е ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 24.04.2025 № 70/83-рп/к про початок розгляду справи №5/03-68-25.
- (11) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення за номером 0601139153646 лист від 24.04.2025 № 70-02/2550е з копією розпорядження адміністративної колегії Відділення від 24.04.2025 № 70/83-рп/к, вручений за довіреністю 28.04.2025.
- (12) Листом від 13.06.2025 № 70-02/3688е ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено копію подання від 13.06.2025 № 70-03/420-П з попередніми висновками у справі № 5/03-68-25 та інформацію про дату, час

та місце засідання адміністративної колегії Відділення щодо результатів розгляду справи № 5/03-68-25.

- (13) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення за номером 0601158527760 лист Відділення від 13.06.2025 № 70-02/3688е, яким направлено до ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ копію подання з попередніми висновками у справі № 5/03-68-25, вручений за довіреністю 18.06.2025.

2. ВІДПОВІДАЧ

- (14) Відповідачем у справі № 5/03-68-25 є ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.
- (15) ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ відповідно до відомостей Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-правовою формою – орган місцевого самоврядування; ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«інформація, доступ до якої обмежено»*. Видом діяльності є: *«інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (16) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (17) Відповідно до частини першої статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.
- (18) Виконавчими органами сільських, селищних, міських рад, згідно зі статтею 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи, які підконтрольні і підзвітні відповідним радам.
- (19) Згідно із частиною першою статті 16 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування є юридичними особами і наділяються цим та іншими законами власними повноваженнями, в межах яких діють самостійно і несуть відповідальність за свою діяльність відповідно до закону
- (20) Отже, відповідно до статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ входить до системи місцевого самоврядування.

3. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (21) Відповідно до частини третьої статті 140 Конституції України місцеве самоврядування здійснюється територіальною громадою в порядку, встановленому законом, як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи.
- (22) Повноваження органів місцевого самоврядування та виконавчих органів рад визначено Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні».
- (23) Відповідно до статті 73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти ради, міського голови, виконавчого комітету, прийняті в межах своєї компетенції, є обов'язковими для виконання всіма розташованими на відповідній

території органами виконавчої влади, об'єднаннями громадян, підприємствами, установами та організаціями, посадовими особами, а також громадянами, які постійно або тимчасово проживають на відповідній території.

- (24) Частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (25) Статтею 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено повноваження виконавчих органів в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку.
- (26) Так, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, такі повноваження:
- власні (самоврядні) – встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств комунального господарства, торгівлі та громадського харчування, побутового обслуговування, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад;
 - делеговані - встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.
- (27) Суб'єкти господарювання при організації продажу окремих груп продовольчих та непродовольчих товарів, здійснення різних видів торгівлі, роботи закладів ресторанного господарства повинні керуватися та дотримуватися, зокрема, вимог Законів України «Про захист прав споживачів», «Про споживчу кооперацію», «Про систему громадського здоров'я», «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», Порядком провадження торговельної діяльності та правилами торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 (далі – Порядок № 833), Правилами роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, затвердженими наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08.07.1996 № 369 (далі – Правила № 369), Правилами роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24.07.2002 № 219, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 20.08.2002 за № 680/6968 (далі – Правила №219), та іншими нормативно-правовими актами, які регулюють торговельну діяльність.
- (28) Пунктом 13 Порядку № 833 передбачено, що:
- режим роботи торговельного об'єкта та закладу ресторанного господарства, що належать до комунальної власності, встановлюється органами місцевого самоврядування відповідно до законодавства;
 - для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.

- (29) Пунктом 19 Правил № 369 передбачено, що режим роботи об'єктів дрібнороздрібної торговельної мережі встановлюється суб'єктом господарювання самостійно, а у випадках, передбачених законодавством, за погодженням з органами місцевого самоврядування.
- (30) Згідно з абзацом другим пункту 1.7 Правил № 219 режим роботи закладу ресторанного господарства встановлюється суб'єктом господарювання самостійно, крім закладів ресторанного господарства, що належать до комунальної власності відповідних територіальних громад, режим роботи яких установлюється виконавчими органами сільських, селищних та міських рад. Для закладу ресторанного господарства, який обслуговує споживачів на підприємствах, в установах та організаціях, режим роботи встановлюється суб'єктом господарювання за домовленістю з їх адміністрацією.
- (31) Відповідно до частини сьомої статті 32 Закону України «Про систему громадського здоров'я» органи місцевого самоврядування затверджують правила додержання тиші в населених пунктах і громадських місцях, якими з урахуванням особливостей окремих територій (зокрема курортних, лікувально-оздоровчих, рекреаційних, заповідних) встановлюють заборони та обмеження щодо певних видів діяльності, що супроводжуються утворенням шуму, а також визначають порядок проведення заходів з використанням вибухових речовин та/або піротехнічних виробів.
- (32) Таким чином, встановлення зручного для населення режиму роботи підприємств роздрібної торгівлі належить до компетенції виконавчих органів відповідних рад. Разом з тим, законодавством не надано повноваження виконавчим органам відповідних рад щодо встановлення режиму роботи підприємств, установ, організацій, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і скасування такого.
- (33) Наведена правова позиція підтверджена постановою Верховного Суду від 27.05.2021 у справі № 691/1305/16-а, де зазначено, що чинним законодавством України не надано повноважень органам місцевого самоврядування щодо встановлення режиму роботи закладів сфери обслуговування, які не належать до комунальної власності, без погодження такого режиму із власником, як і його скасування.
- (34) Аналогічна позиція також розміщена на офіційному вебсайті Державної регуляторної служби України за посиланням <https://www.drs.gov.ua/press-room/vymogyoms-shhodo-pogodzhennya-rezhymu-roboty-kafe-ta-magazyniv-bezpidstavni/>, згідно з якою:
- механізм надання такої адміністративної послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України;
 - підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (крім окремих випадків, встановлених законом);
 - важливим є той факт, що органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ ТА ОПИС АНТИКОНКУРЕНТНИХ ДІЙ ОРГАНУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

- (35) Відділенням в рамках здійснення контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції в частині прийняття органами місцевого самоврядування

рішень, які впливають на конкуренцію, ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ було направлено листа від 21.10.2024 № 70-02/3844є про надання інформації, зокрема, надання копій рішень, нормативно-правових актів, наказів тощо, якими визначений алгоритм дій заявника щодо погодження режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування на території Шосткинської міської територіальної громади у денний та нічний час.

- (36) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 05.11.2024 № 01-23/4346 (вх № 70-01/2898 від 11.11.2024) надано інформацію, зокрема, повідомлено, що:

«Окремого нормативно-правового документу щодо алгоритму дій по погодженню режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування на території Шосткинської міської територіальної громади не приймалося. Процедура такого погодження чинним законодавством України не передбачена. Режим роботи підприємств, установ, організацій сфери обслуговування суб'єкти господарювання встановлюють самостійно. Орган місцевого самоврядування може звертатися до суб'єктів господарювання з метою погодження встановленого режиму роботи з дотриманням суб'єктом господарювання продажу окремих груп товарів, роботи закладів ресторанного господарства.

Для отримання погодження, суб'єкт господарювання подає заяву до виконавчого комітету Шосткинської міської ради щодо погодження йому режиму роботи. Виконавчий комітет Шосткинської міської ради розглядає заяву на засіданні виконкому та приймає рішення» (мовою оригіналу).

- (37) Відділенням на сайті ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ в розділі Центр надання адміністративних послуг (посилання: <https://shostka-rada.gov.ua/tsentr-nadannya-admin-poslug/>) було виявлено рішення ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 18.12.2020, яке є діючим, та згідно з яким затверджено перелік адміністративних послуг, які надаються через Центр надання адміністративних послуг ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ та віддалені робочі місця (далі – Рішення). Повноваження щодо розробки й затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, що надаються ШОСТКИНСЬКОЮ МІСЬКОЮ РАДОЮ, зокрема, прийняття рішень щодо встановлення режимів роботи делеговано ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ.
- (38) За результатом аналізу додатку до Рішення встановлено, що серед переліку адміністративних послуг, які надаються Центром надання адміністративних послуг ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, зокрема, є послуга «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування **незалежно від форм власності**».
- (39) Рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 29.01.2021 № 36 затверджено інформаційну картку «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності» (далі – Інформаційна картка).
- (40) Інформаційною картою передбачено наступні умови отримання цієї послуги (див. таблицю 1):

Таблиця 1

1.	Інформація про ЦНАП (місце	Центр надання адміністративних послуг у місті Шостка 41100, Сумська обл., м. Шостка, вул. Садовий бульвар, 14
----	----------------------------	---

	подання документів та отримання результату послуги)	Понеділок 8.00 – 16.00 Вівторок 8.00 – 20.00 Середа- П'ятниця 8-00 – 16-00 Субота 8.00 – 15-00 Тел. (05449) 7-47-77; e-mail : shst.mr-cnarp@sm.gov.ua http://shostka-rada.gov.ua/government/departaments/centr_nadannya_administrativnih_poslug_msta_shostka1/
2.	Перелік документів, необхідних для надання послуги та вимоги до них	1. Заява суб'єкта господарювання у сфері торгівлі та побутового обслуговування (рекомендований зразок додається). 2. Документ, що посвідчує право власності на об'єкт нерухомого майна (крім випадків, коли право власності на такий об'єкт вже зареєстровано в Державному реєстрі прав).
3.	Оплата	Безоплатно
4.	Результат надання послуги	Рішення або витяг з рішення про режим роботи
5.	Строк надання послуги	До 15 календарних днів
6.	Спосіб отримання відповіді (результату)	На вибір особи: 1. Особисто, або через представника за довіреністю (для фізичних осіб - нотаріально завіреною). 2. Поштою.
7.	Акти законодавства щодо надання послуги	1. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» (стаття 30). 2. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (стаття 24). 3. Постанова Кабінету Міністрів України від 15.06.2006 № 833 «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів» (пункт 13 Порядку).

- (41) Отже, результатом надання адміністративної послуги щодо встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на території Шосткинської міської територіальної громади підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності є рішення або витяг з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи.
- (42) Чинне законодавство не містить норм, які б наділяли міські ради та їх виконавчі органи повноваженнями щодо встановлення обов'язку суб'єктів господарювання некомунальної форми власності погодження/встановлення режиму роботи закладів сфери обслуговування некомунальної форми власності.
- (43) Таким чином, затверджена рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ

МІСЬКОЇ РАДИ Інформаційна картка встановлює неадекватні вимоги для суб'єктів господарювання некомунальної форми власності щодо встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування, розташованих на території Шосткинської міської територіальної громади.

- (44) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 29.11.2024 № 01-25/4712 (вх. № 70-01/3151 від 02.12.2024), повідомлено, що протягом 2021-2022 років ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ прийняте одне рішення від 03.11.2021 № 329 «Про встановлення цілодобового режиму роботи АЗС «WOG» (ТОВ «ФОРПОСТ-Т», ідентифікаційний код юридичної особи *«інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (45) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 05.11.2024 № 01-23/4346 (вх. № 70-01/2898 від 11.11.2024) повідомлено, що протягом 2023 - 2024 років суб'єкти господарювання некомунальної форми власності не зверталися із заявами щодо встановлення за погодженням з власником режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування на території Шосткинської міської територіальної громади. Також, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ протягом 2023 - 2024 років не приймалося рішень, відповідно до яких погоджено режим роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування некомунальної форми власності на території Шосткинської міської територіальної громади.
- (46) Режим роботи закладів торгівлі, громадського харчування та побутового обслуговування населення, що не належать до комунальної форми власності може встановлюватися суб'єктами господарювання самостійно. При цьому орган місцевого самоврядування звертається до суб'єкта господарювання з метою погодження режиму роботи, а не навпаки.
- (47) Важливим є той факт, що **органи місцевого самоврядування встановлюють режим роботи «за погодженням з власниками», а не навпаки**. Окрім цього, вказана норма не надає жодних дозвільних повноважень виконавчим органам сільських, селищних та міських рад.
- (48) Таким чином, орган місцевого самоврядування може лише звертатися до суб'єкта господарювання з метою отримання від нього згоди на встановлення режиму роботи, підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності, проте, ні в якому випадку не вимагати від суб'єкта господарювання отримання будь-яких погоджень від органів місцевого самоврядування.
- (49) Слід зазначити, що законодавством України встановлений вичерпний перелік документів дозвільного характеру. Погодження щодо режиму роботи не закріплено Законом України [«Про перелік документів дозвільного характеру»](#), а відтак і **вимоги щодо його отримання є безпідставними**.
- (50) Отже, механізм надання такої адміністративної послуги як погодження режиму роботи є надуманим та не регламентованим законодавчо, а прийняття актів, які його запроваджують, не відповідає чинному законодавству України.
- (51) Підприємці мають право самостійно встановлювати режим роботи й не зобов'язані погоджувати його з жодними органами (окрім окремих випадків, встановлених законом).
- (52) Враховуючи викладене, дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ обмежують право суб'єктів господарювання некомунальної форми власності на самостійність здійснення господарської діяльності в частині погодження режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування на території Шосткинської

міської територіальної громади, що, в свою чергу, може створювати бар'єри вступу на ринок через впровадження неправомірної процедури погодження режиму роботи, а також можливість відмовити у такому погодженні.

- (53) Таким чином, дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які можуть призвести до обмеження самостійності підприємств щодо здійснення господарської діяльності на території Шосткинської міської територіальної громади.
- (54) У зв'язку з зазначеним, керуючись частиною першою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та на підставі статей 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», адміністративна колегія Відділення надала ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ обов'язкові для розгляду рекомендації від 30.01.2025 № 70/11-рк/к (далі – Рекомендації) припинити дії, які полягають у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи, та містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.
- (55) Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані. Про результати їх розгляду Антимонопольному комітету України, його територіальному відділенню повідомляється у десятиденний строк з дня отримання рекомендацій, якщо органами Антимонопольного комітету України не продовжено цей строк.
- (56) Згідно з частиною третьою статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за умови виконання положень рекомендацій у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається, а розпочате провадження закривається.
- (57) Листом від 30.01.2025 № 70-02/525є ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ направлено копію рекомендацій адміністративної колегії Відділення від 30.01.2025 № 70/11-рк/к.
- (58) Про виконання Рекомендацій ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ мав повідомити Відділення у 2-х місячний строк з дня їх отримання, із наданням

копій підтверджуючих документів.

- (59) Згідно з рекомендованим повідомленням про вручення поштового відправлення за номером 0601107142391, лист від 30.01.2025 № 70-02/525є вручений ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ 03.02.2025 представнику за довіреністю. Отже, строк виконання Рекомендацій – 03.04.2025.
- (60) Листом від 03.04.2025 № 01-23/623 (вх. № 70-01/1272 від 03.04.2025) ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ повідомлено, що:
- «...лист «Про направлення рекомендацій» адміністративної колегії від 03.01.2025 № 70/11-рк/к «Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції» було розглянуто та прийнято до роботи. На наступній сесії будуть внесені зміни до рішення I сесії VIII скликання від 29.01.2021 № 36 яким затверджена інформаційна картка адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», та відповідно, дана послуга буде виключена з переліку. Про що в подальшому Шосткинський виконавчий комітет Вас проінформує у передбачений законом спосіб».*
- (61) Разом з тим, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ не надано, у встановлений адміністративною колегією Відділення строк виконання рекомендацій, підтверджуючих копій документів (проектів документів тощо), що свідчили б про виконання останнім Рекомендацій, у зв'язку з чим розпочато розгляд справи № 5/03-68-25.
- (62) В рамках розгляду справи № 5/03-68-25 Відділенням на сайті ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ за посиланням: <https://shostka-rada.gov.ua/> було здійснено моніторинг прийнятих ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ рішень за поточний період 2025 року, за результатом якого не виявлено рішень, які стосувалися б питання встановлення режиму роботи підприємств, установ та організацій сфери обслуговування, розташованих на території Шосткинської міської територіальної громади та свідчили б про припинення ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ порушення законодавства про захист економічної конкуренції.
- (63) Окрім цього, станом на 13.06.2025 на сайті ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ в розділі Центр надання адміністративних послуг (посилання: <https://shostka-rada.gov.ua/tsentr-nadannya-admin-poslug/>) є рішення ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 18.12.2020, з яким затверджено перелік адміністративних послуг, які надаються через Центр надання адміністративних послуг ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, на виконання якого рішенням ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 29.01.2021 № 36 затверджено інформаційну картку «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування **незалежно від форм власності**», що є предметом розгляду цієї справи.
- (64) Отже, ВИКОНАВЧИМ КОМІТЕТОМ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ не припинено порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств, а саме у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з

власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи.

5. ПРАВОВА КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ ВІДПОВІДАЧА ТА НАСЛІДКИ АНТИКОНКУРЕНТНИХ ДІЙ

- (65) Згідно з частиною другою статті 19 Конституції України органи державної влади та місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (66) Статтею 42 Конституції України кожен має право на підприємницьку діяльність, яка не заборонена законом.
- (67) Згідно із частиною третьою статті 18 Господарського Кодексу України органам державної влади та органам місцевого самоврядування, їх посадовим особам забороняється приймати акти та вчиняти дії, які усувають конкуренцію або необґрунтовано сприяють окремим конкурентам у підприємницькій діяльності, чи запроваджують обмеження на ринку, не передбачене законодавством. Законом можуть бути встановлені винятки з цього правила з метою забезпечення національної безпеки, оборони чи інших загальносуспільних інтересів.
- (68) Відповідно до абзацу третього статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.
- (69) Частиною другою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (70) Виконання органами влади та органами місцевого самоврядування зобов'язання щодо сприяння розвитку конкуренції та не вчинення будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію, здійснюється шляхом створення конкурентного середовища для здобуття суб'єктами господарювання переваг над іншими суб'єктами господарювання завдяки власним досягненням, чим забезпечується змагальність між суб'єктами господарювання, що є головною ознакою економічної конкуренції.
- (71) Недотримання органами влади та органами місцевого самоврядування зазначених принципів призводить до спотворення конкуренції та відповідно до нездійснення ними заходів щодо сприяння розвитку конкуренції, що є одним із заходів, який забезпечує реалізацію державної політики у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму.
- (72) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів місцевого самоврядування є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

- (73) Відповідно до абзацу дев'ятого частини другої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнаються дії, якими встановлюються не передбачені законами України заборони та обмеження самостійності підприємств, у тому числі щодо придбання чи реалізації товарів, ціноутворення, формування програм діяльності та розвитку, розпорядження прибутком.
- (74) Під обмеженням конкуренції розуміють поведінку органу місцевого самоврядування, яка обмежує можливість учасників ринку конкурувати між собою на відповідному ринку.
- (75) Варто зазначити, що встановлення Відділенням факту завдання шкоди конкуренції такими антиконкурентними діями (бездіяльністю) не є необхідним. Достатнім є високий ступінь імовірності настання антиконкурентних наслідків за результатами конкретних управлінських рішень, дій (бездіяльності) органів місцевого самоврядування.
- (76) Відповідно до частини другої статті 25 Господарського Кодексу України органам державної влади і органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.
- (77) Вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняється.
- (78) Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (79) Таким чином, дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.
- (80) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.
- (81) Згідно з абзацом четвертим частини першої статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі про зобов'язання органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю скасувати або змінити прийняте ним рішення чи розірвати угоди, визнані антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

6. ЗАПЕРЕЧЕННЯ ВІДПОВІДАЧІВ ТА ЇХ СПРОСТУВАННЯ

- (82) Відділенням листом від 13.06.2025 № 70-02/3688е ВИКОНАВЧОМУ КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ надіслано копію подання від 13.06.2025 № 70-03/420-П з попередніми висновками у справі № 5/03-68-25.
- (83) На подання з попередніми висновками у справі № 5/03-68-25 ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ листом від 23.06.2025 № 01-25/2923 (вх. № 70-01/2445 від 24.06.2025) повідомив, що начальником управління «Центру надання адміністративних послуг у місті Шостка» подано на розгляд позачергової сесії проєкт змін до рішення I сесії VIII скликання від 18.12.2020 року «Про затвердження Переліку адміністративних послуг, які надаються через Центр надання адміністративних послуг Шосткинської міської ради та віддалені робочі місця», а також підготовлено проєкт внесення змін до рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ від 29.01.2021 № 36 «Про затвердження інформаційних та технологічних карток адміністративних послуг, які надаються через управління «Центр надання адміністративних послуг у місті Шостка» та віддалені робочі місця». Проєкти рішень перебувають на розгляді депутатських комісій. Про прийняті рішення ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ проінформує у передбачений законом спосіб.

7. ОСТАТОЧНІ ВИСНОВКИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ВІДДІЛЕННЯ

- (84) Таким чином, доказами, зібраними у справі № 5/03-68-25, доводиться висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ, які полягають у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 7, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 за № 291/5482 (зі змінами), пунктом 4 розділу VIII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*, місцезнаходження: *«інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають у затвердженні рішенням від 29.01.2021 № 36 інформаційної картки адміністративної послуги «Встановлення

за погодженням з власниками зручного для населення режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності», яка передбачає отримання замовником рішення або витягу з рішення ВИКОНАВЧОГО КОМІТЕТУ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ про встановлення режиму роботи, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим абзацом дев'ятим частини другої статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, якими встановлюються не передбачені законами України обмеження самостійності підприємств.

2. Зобов'язати ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ШОСТКИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ (ідентифікаційний код юридичної особи – *«інформація, доступ до якої обмежено»*) у двомісячний термін припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, про що повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України з наданням копій підтверджуючих документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Головуюча колегії

Наталя ТРЕГУБЕЦЬ